

Ernst Persson

^a
död 1964.

Hulla, Österåker.

Ernst Persson från Hulla i Österåkers socken är född 1892 och har lärt spela fiol av Karl Eriksson, kallad 'Millerste Kal', från Österåker, en kusin till Perssons fader. Någon egentlig bröllopsspelman är Persson ej, men han har spelat på gillen, basarer och logdanser, dels tillsammans med Karl Eriksson och Johan Karlsson i Betlehem, Österåkers socken, och dels med en kusin vid namn Gunnar Larsson från Säby.

Johan Karlsson var född 1885 och omkom genom drunkning 1914. Han hade lärt spela fiol av sin fader, Karl Ersson, född 1848 och död 1904. Även denne spelade fiol och hade i sin ordning lärt av sin fader, klarinett- och fiolspelmannen Erik Karlsson. Alla varo kyrkvaktmästare i Österåker.

Hambopolska
efter Johan Karlsson.

² Polska
efter Johan Karlsson

Ernst Persson stampar takten på andra taktdelen.

3

Polska
efter Ingra Per Olsson i Åttersta

Ingra Per Olsson i Åttersta var fiolspelman, född 1864 och död 1925. Till melodien sjöngs följande text:

"Dricka vin det ger jag katten,
bättre är att dricka vatten".

Polska
after Johan Carlsson

Johan Teller

g
Skobokvarn, Österåker

Johan Teller i Skobokvarn, Österåkers socken, är född 1868 på Adelsö, Svartsjölandet i Stockholms län. I släkten funnos spelmän sedan flera generationer tillbaka. Fadern, Verner Teller, född 1828, spelade fiol och hade lärt av sin fader som ansågs som en skicklig fiolspelman. Denne hade i sin ordning lärt konsten av sin fader, vilken var klockare och spelman.

Johan Teller hade endast spelat på ett bröllop, men fadern däremot var en mycket anlitad bröllopsspelman. Som minne därav förvarade han de sidenband man enligt gammal sed på Svartsjölandet brukade förära spelmännen. Dessa band hängdes om fiolhalsen och räckte ibland ända ned till golvet. Till bröllopsgästerna utdelades kritpipor. Verner brukade spela tillsammans med Anders Andersson, även han från Svartsjölandet.

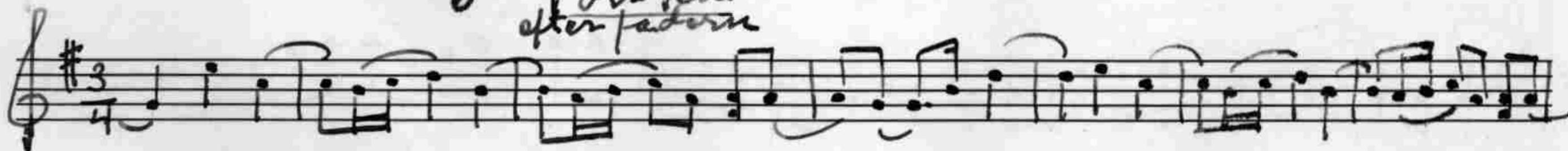
Johan Teller dog 1960.

5 Vals
efter Paasen

A handwritten musical score consisting of four staves of music. The first staff is in 3/4 time, major key, with a dynamic of f . It contains six measures of music. The second staff begins with a dynamic of $\frac{f}{2}$, followed by a repeat sign, and contains eight measures. The third staff continues in 3/4 time with a dynamic of f and contains six measures. The fourth staff begins with a dynamic of $\frac{f}{2}$ and contains three measures. Measures are separated by vertical bar lines, and notes are indicated by vertical stems and horizontal dashes. Measure numbers are present above the first and third staves.

6

Polska
after Padern

D.c. al fine

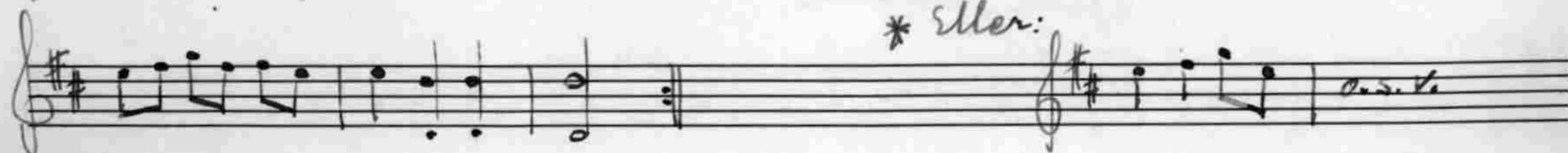
7

*Vals
after Faderm*

8

Vals
efter Fadern

* Eller:

9 Vals
efterskolan

Intill liggande lösa strängar ljuda med.

10 Vals

i en uppförande med en reprisen i tio:

Vid om spelning togs andra reprisen så här:

Den kända texten: "Kom lilla flicka vals med mej" sjöngs till denna melodi.

11 Vals

The image shows three staves of handwritten musical notation for piano. The notation is in common time (indicated by a '4' below the staff) and consists of quarter notes, eighth notes, sixteenth notes, and various rests. The first staff begins with a treble clef, the second with a bass clef, and the third with a bass clef. The key signature changes from one sharp (F# major) in the first staff to two sharps (G major) in the second staff, and back to one sharp (F# major) in the third staff. The music includes several grace notes and slurs.

Valsen uppgavs vara komponerad av Teller.

18 Hämböfolska

Allmän i Tellers hemort

13

Vals

A handwritten musical score for three staves, likely for a band or orchestra. The score is in 3/4 time and A major (indicated by a single sharp sign). The first staff uses a treble clef, the second an alto clef, and the third a bass clef. Measure 13 begins with a treble clef, followed by an alto clef in measure 14, and a bass clef in measure 15. The music consists of eighth and sixteenth note patterns, with rests and dynamic markings like forte (f) and piano (p). Measure 13 ends with a forte dynamic. Measure 14 begins with a piano dynamic. Measure 15 ends with a forte dynamic. Measure 16 begins with a piano dynamic. Measure 17 ends with a forte dynamic. Measure 18 begins with a piano dynamic. Measure 19 ends with a forte dynamic. Measure 20 begins with a piano dynamic.

14 Vals

A handwritten musical score consisting of three staves. The top staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp, and a 3/4 time signature. It contains 14 measures of music. The middle staff starts with a bass clef and continues the musical line. The bottom staff starts with a treble clef and concludes the piece with a double bar line. The music features various note heads, stems, and beams, typical of a handwritten musical score.

15 Polska

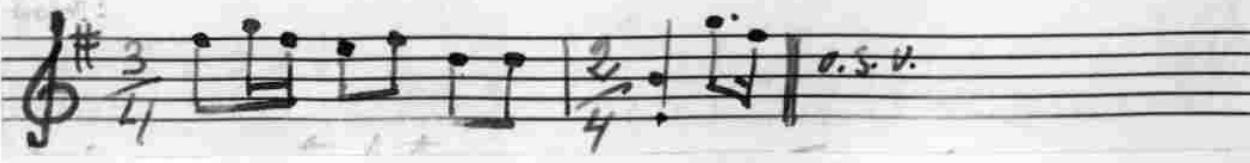
efter fadern oen Anders Andersson

16 Marschen

* Ibland fick övergången till
andra reprisen följande ly-
delse:

Vid om spelning av marschen togs upptakten som sextondelar.

17 Hambopolska
Spelad av Henry Teller, en son till Johan Teller, född 1902.

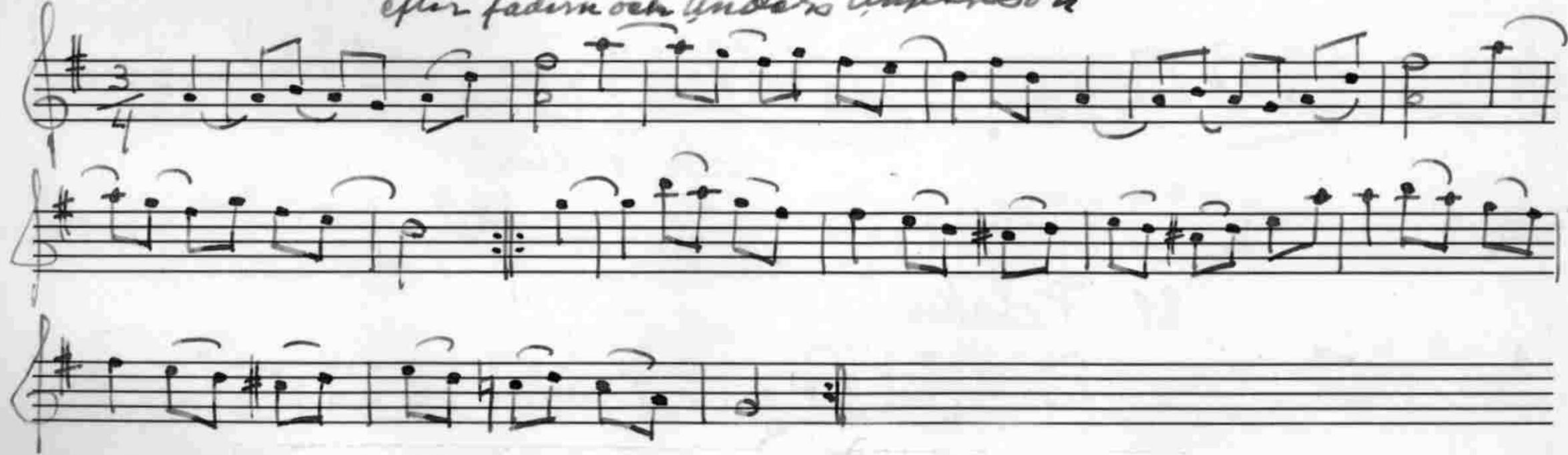
18

Hambropolka
Spield as Henry Teller

A handwritten musical score for 'Hambropolka' in 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first three staves begin with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (indicated by a '4'). The first staff contains six measures of music. The second staff begins with a bass clef and continues the musical line. The third staff also begins with a bass clef. The fourth staff begins with a treble clef and concludes the piece with a single measure. Measures are separated by vertical bar lines, and notes are represented by vertical stems with horizontal dashes for heads. Measures 1-3 of the first staff feature eighth-note patterns. Measure 4 of the first staff and the beginning of the second staff show sixteenth-note patterns. Measures 5-6 of the first staff and the beginning of the third staff continue with eighth-note patterns. The bass clef in the second and third staves indicates a lower pitch range for those voices.

19 Vals

efter fadern och Anders Andersson

D- och a-strängarna ljuda med.

Adolf Källström

Mårjanå, Västra Vingåker.

Fem melodier upptecknades 1936 efter Adolf Källström, född 1873 i Mårjanå, Västra Vingåkers socken och numera bosatt i Katrineholm.

Källström har själv lärt sig spela på en av honom förfärdigad fiol. Hans repertoar utgöres huvudsakligen av nyare dansmelodier såsom polkor, masurkor o.d. och melodier av äldre former såsom polskor etc. har han just ej lagt an på. De här noterade melodierna härstamma från en äldre, numera avlidne, broder vid namn Gustaf Källström.

90 Vals
efter Brodern

Handwritten musical score for five staves in 2/4 time with two sharps. The score consists of five staves, each with a key signature of two sharps. The music features various note heads, stems, and beams. There are several markings: a bracket over the first two measures of the first staff; a double bar line with repeat dots and a '2' above it in the second staff; an asterisk (*) above the third staff; a circled '2' above the fourth staff; and a circled '12' above the fifth staff. A circled 'P' is at the beginning of the fifth staff. Below the fifth staff, the text '* Eller:' is written, followed by a small staff with a key signature of one sharp and the text 'o.s.v.'

21 Polska

Text: "Gossar och flickor , kommen med fröjd, midsommaren att fira.

Majstång ska' resas här på en höjd, kransar det ska' vi vira."

99 Vals
after olos Aug. Widmark.

83 Polska

24 Polska

A handwritten musical score for 'Polska' in 2/4 time, featuring four staves of music. The key signature is one sharp (F#). The music consists of eighth-note patterns with various rests and grace notes. Measure numbers 1 and 2 are indicated above the third and fourth staves respectively. The score is written on five-line staff paper.

Vilhelm Löthman

Vadsborg, Västra Vingåker.

Vilhelm Löthman i Vadsborg, Västra Vingåker, är född 1866 i Julita. Han var först lantbrukare i sin födelseort men flyttade 1909 till Östra Vingåker där han som arrendator innehade en gård till 1929 då han köpte sig ett ställe (Vad) i Västra Vingåker där han nu är bosatt. I släkten fanns inga spelman och Löthman har på egen hand lärt spela fiol, varmed han började vid tolv års ålder. I Julita bodde en mjölnare och spelman vid namn Boström, död i början av 1900-talet, av vilken Löthman lärde en del melodier, och han har tillsammans med honom spelat på en mängd danser i sin ungdom. "Jag har spelat i många socknar och tjänat mycket pångar med fiolen, men far tog pengarna ifrån mig och då miste jag hågen" säger Löthman och tillägger: "sen dess har jag mest spelat för nöjes skull". Även tillsammans med Vilhelm Andersson från Näs i V. Vingåker och med Widmark har Löthman spelat, vid vilka tillfällen Widmark brukade sekundera. "Och det gjorde han på ett mästerligt sätt" framhåller Löthman. Båda hade en gång det var 1882, när Löthman var dräng på Skobokvarn - spelat på Skenäs hos baron Palmstierna. Widmark dog 1878.

Löthmans repertoar skall ha varit mycket rikhaltig. Sålunda framhåller han att han en gång spelat i tre nätter utan att behöva ta om en enda låt.

Efterföljande sex melodier ha upptecknats från honom.

25

Polska

Polskan uppgavs vara från Julita. Löthman hade lärt den i ungdomen.

26 Vals
efter Boström

27 Hambopsalska

Melodien var den första Löthman lärde sig. Modern brukade sjunga den.
Jfr andra reprisen med nr 4 och I⁷⁵

28 Vals

Löthman brukade spela valsen tillsammans med Vilhelm Andersson i Näs.

29 Gånglåt
after Vilh. Andersson.

Gånglåten härstammar från Vilhelm Andersson. Löthman lärde den när han på ett
bröllop i Viksäter år 1884 spelade tillsammans med denne.

30 Hambopolska

Löthman hade melodien från kyrkvaktare Karl Jonsson i Österåker.

Axel Wester

Västra Vingåker

Axel Wester i Västra Vingåker kan räknas till de utom sin hemort mera kända Vingåkersspelmännen. Han deltog i Riksspelmansstämman i Stockholm år 1910 som representant för Sörmland efter att förut ha erhållit första pris vid en tävlan i Flen. Han har ett medryckande föredrag, god teknik och en ren, vacker ton. Sina melodier framför han i ett anmärkningsvärt raskt tempo och några av dem spelas med förstånd fiol.

Wester är född 1878. Redan vid åtta års ålder började han spela fiol med fadern, Erik Wester född 1853 och död 1907 – som läromästare, och från denne samt från morfadern, Erik Andersson (1828–1884), har han sina flesta melodier. Fadern hade i sin ordning lärt sina låtar av musikdirektören och organisten Strand i Västra Vingåker samt av Widmark med vilken Erik Wester ofta spelat.

Axel Wester, som till yrket är brevbärare, fick redan som barn åtfölja fadern på bröllop, vilka ibland varade i tre dagar. Första gången var han endast tretton år gammal. Det var ett tredagarsbröllop och då de tvenne första gått måste han på grund av trötthet bege sig hem och fadern ensam sköta musiken till bröllopet var slut.

Från Wester ha följande tjugoen melodier upptecknats.

Wester dog 1958

31 a. Vals

A handwritten musical score for a Vals (Waltz) in 3/4 time. The score consists of five staves, each with a key signature of one sharp (F#). The first staff starts with a quarter note followed by eighth notes. The second staff begins with a half note. The third staff starts with a quarter note. The fourth staff begins with a half note. The fifth staff starts with a quarter note.

316

Stämme:

Wester har komponerat valsen år 1895 då han var sjutton år gammal.

32a Polska

A handwritten musical score for 'Polska' in 3/4 time, major key. The score consists of six staves of music, each with a clef, key signature, and time signature. The music features various note heads, slurs, and dots. There are also several plus signs (+) placed below the staff lines. The score is written on five-line staff paper.

Vid sista reprisens upprepning utfördes - samtidigt med pizzikaton, som togs
med vänstra handen - på första takten stötningar med froschändan på fiolkroppen.
Under femte takten svängdes fiolen i luften.

Polskan är komponerad av Wester samma år som föregående vals.

32 b

Stämme:

A handwritten musical score for six staves, likely for a string quartet and piano. The score consists of six staves, each with a different clef (G-clef, F-clef, C-clef, G-clef, F-clef, C-clef) and a key signature of one sharp. The time signature is 3/4 throughout. Measures 11-16 are shown, with measure 11 starting with a dotted half note. Measures 12-13 feature various rhythmic patterns including eighth and sixteenth notes. Measure 14 begins with a bassoon-like part indicated by a bass clef and includes dynamic markings like 'bis' and '+'. Measures 15-16 continue the melodic line with eighth and sixteenth-note patterns.

33 Polkett

Melodien gick under namnet "Kaffepolketten". Den avser att illustrera ett kafferep.

34 Vals

Valsen spelades av Wester vid åtta års ålder.

35 Polska

Låten benämndes 'Excellensens polska' efter greve Trolle Bonde (Blinda greven).

Jfr Svenska Låtar, Södermanland nr 132 och Bagge, 76 Polskor från Östergötland nr 18.

36 *Polska*
after Fadern

The musical score is handwritten in black ink on five-line staff paper. It features four staves of music, each starting with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature for all staves is 3/4. The music consists of various note heads and stems, including eighth and sixteenth notes. Two asterisks (*) are placed in the score: one above the second staff and another below the fourth staff, followed by the text "* eller:".

Fadern, Erik Wester, hade lärt polskan som barn av organisten och klockaren
Strand i V. Vingåker.

37 Vals

Wester hade valsen efter Per Larsson, kallad "Pillermolle".

38 Polka
efter morfadern

39 Vals

A handwritten musical score for six staves, measures 3 through 10. The key signature is A major (three sharps). The time signature changes from 3/4 to 2/4 at measure 10. Measures 3-6 show eighth-note patterns with grace notes. Measures 7-9 feature sixteenth-note patterns with grace notes. Measure 10 concludes with a single eighth note followed by a repeat sign and endings 1 and 2.

Efter Gabriel Jönsson, en vämländsk spelman, murare och stenarbetare m.m.
vilken var elev av Lomjansgutten. Sörgo var råttava på Västra stambanan
men stannade kvar i Virgåker när banan blev färdig 1862. *Alma Reen*

40 Gånglåt

Wester hade som barn lärt gånglåten av fadern. Till melodien meddelade Anders Gustaf Eriksson i Hägerbo, Floda, följande text:

"Ingen i verlden kan besinna vad det 'snorra' kostar på;
hela natten ligga och p....a å ingen stund vara å".

41 Gånglåt

Även denna gånglåt spelades av fadern. Wester var sex år då han lärde den.

49 *Polska**efter Widmark*

Jfr n:r 32, första och andra reprisen, samt Fågelin, n:r 246. Se även Svenska Låtar, Södermanland n:r 110, Jämtland och Härjedalen, h. I n:r 328 och Leffler, Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria **XI** n:r 45, 63 och 108.

43 Hambo

En banvakt Lindberg från Sävstaholm spelade låten.

44 Mazurka
efter Lindberg.

45 *Polska*
after morfadem

46 Polska
after faderm

A handwritten musical score consisting of four staves, likely for a string quartet or similar ensemble. The key signature is $\text{F} \# \text{ G}$, and the time signature is $\frac{3}{4}$. The music is divided into measures by vertical bar lines. Measure 1: The first staff has a melodic line with eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The second staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The third staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The fourth staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. Measure 2: The first staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The second staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The third staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The fourth staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. Measure 3: The first staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The second staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The third staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The fourth staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. Measure 4: The first staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The second staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The third staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns. The fourth staff has eighth-note pairs and sixteenth-note patterns.

47 Vals

Valsen var efter Karl August Lindblom från Rejmyre, med vilken Wester spelat
trenne gånger.

48 *Polska*
efters fadern

419 [♀]Polska
after fadern

50 Vals
efter padern

A handwritten musical score for a piece titled "50 Vals efter padern". The score consists of five staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature varies between common time (indicated by a "C") and 3/4 time (indicated by a "3"). The music features various note values including eighth and sixteenth notes, with some notes having stems pointing up and others down. There are several rests and grace notes. The score is divided into measures by vertical bar lines. Some measures are grouped by brackets above the staff, such as measure 12 and measure 24. Measure 24 also has a circled "3" above it, likely indicating a three-measure rest or a specific performance instruction.

57 Polska
efter Faderm

